

Közös ellenségünk: a bálványfa

AGRÁRMINISZTERIUM

A KONTINENSEK KÖZÖTTI UTAZÁSOKKAL MEGKEZDŐDÖTT A NÖVÉNY- ÉS ÁLLATFAJOK SZÁNDÉKOS BETELEGÍTÉSE ÉS VÉLETLENSZERŰ BEHURCOLÁSA IS. KIVÁLÓ PÉLDA ERRE AZ AGRRESSZÍVAN TERJEDŐ BÁLVÁNYFA, MELYNEK VISSZASZORÍTÁSÁBAN A KERTÉSZKEDŐK IS SEGÍTHETIK A TERMÉSZETVÉDELMI SZAKEMBEREKET.

A nemzetközi kereskedelem, a fuvarozás, az utazás és a fokozódó turizmus következtében egyre több élőlény jut el természetes előfordulási területétől távoli helyekre. Egyes fajok kiválóan alkalmazkodnak új környezetükhöz, és természetes ellenségek hiányában, az őshonos fajokat kiszorítva hódítanak meg hatalmas területeket, foglalnak el és alakítanak át természetes élőhelyeket.

Legagresszívabban terjedő, és így természetvédelmi szempontból a legtöbb problémát okozó özönfajaink egyike a mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*). A köznyelvben tévesen ecetfaként is emlegetett, a Kínában őshonos növényt Európában díszfaként kezdték ültetni a 18. században. Egyenes, sötétzöld törzséről, nagy, szárnyasan összetett leveleiről és jellegzetes, kellemetlen szagáról könnyen felismerhető. Nagyon gyorsan terjed, a talajban nitrogén-felhalmozódást idéz elő, ráadásul olyan anyagokat juttat a környezetébe, amelyek gátolják más növények növekedését. Ennek következtében a bálványfa körül rövid időn belül megrikkul az őshonos növénytakaró, és gyomfajok kezdenek el megtelepedni, például csalán, ragadós galaj vagy bodza. A termőhelynek ez a kedvezőtlen átalakulása csak nehezen és költségesen fordítható vissza.

A bálványfa elleni védekezés csak úgy lehet hatékony, ha megelőzzük a tömeges megjelenését. Általában zavart területeken jelenik meg, és onnan terjed a messze repülő magok vagy a rendkívül intenzíven növekedő gyökérsarjak segítségével, sokszor a településekről, építkezések

környezetéből, kiskertekből kerül a természetes élőhelyekre. Sokat tehetünk terjedésének megállítására, ha a kikelő egyedeket azonnal ki-

Bálványfacsemete

gyomláljuk. Megerősödött állományait már csak folyamatos, többszöri permetezéssel, sorozatos sarjkenéssel és fainjektálással lehet elpusztítani. Ez a vegyszeres kezelés azonban költséges, továbbbi környezetterhelést jelent, illetve hatékonysága sem garantálható minden esetben.

Dévényi Borbála